

This Question Paper consists 35 questions and 4 printed pages.

अस्मिन् प्रश्नपत्रे 35 प्रश्नाः एवम् 4 मुद्रित पृष्ठाः सन्ति ।

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

अनुक्रमाङ्कः

Code No. 63/SS/A

गूढसंख्या

Set **A**
स्तवकः

VEDA ADHYAYAN

वेदाध्ययनम्
(345)

Day and Date of Examination

(परीक्षादिवसः दिनाङ्कश्च)

Signature of Invigilators

(निरीक्षकयोः हस्ताक्षरम्)

1. _____
2. _____

सामान्या निर्देशाः :

- 1 अनुक्रमाङ्कः प्रश्नपत्रस्य प्रथमपृष्ठे नूनं लेख्यः ।
- 2 निरीक्ष्यताम् यत् प्रश्नपत्रस्य पृष्ठसंख्या प्रश्नानां च संख्या प्रथमपृष्ठस्य प्रारम्भे प्रदत्तसंख्या समाना न वा । प्रश्नक्रमः सम्यग् न वा ।
- 3 वस्तुनिष्ठप्रश्नानाम् (क), (ख), (ग), (घ) एषु विकल्पेषु युक्तम् उत्तरं चित्वा उत्तरपत्रे लेख्यम् ।
- 4 समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि निर्धारितसमये एव लेख्यानि ।
- 5 उत्तरपत्रे आत्मपरिचयात्मकं लेखनम् अथवा निर्दिष्टस्थानं विहाय अन्यत्र क्वापि अनुक्रमाङ्कलेखनं सर्वथा वर्जितमस्ति ।
- 6 स्वस्य उत्तरपत्रे प्रश्नपत्रस्य गूढसंख्या 63/SS/A-A नूनं लेख्या ।
- 7 समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया एव लेख्यानि ।

VEDA ADHYAYAN

वेदाध्ययनम् (345)

परीक्षासमयावधि: (Time) होरात्रयम् (3 Hrs)]

[पूर्णाङ्काः (Full Marks) : 100

निर्देशाः :

- (1) अस्मिन् प्रश्नपत्रे [A] भागे 10, [B] भागे 10, [C] भागे 10, [D] भागे 5 इति आहत्य 35 प्रश्नाः सन्ति ।
- (2) प्रश्नस्य दक्षिणे पार्श्वे संख्यासु (अङ्काः $\times$ प्रश्नाः = पूर्णाङ्काः) इति एवम् अङ्कान् निर्दिशति ।
- (3) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।

[A] दशानां युक्तं विकल्पं चिनुत ।

1×10=10

(1) वेदाङ्गानि भवन्ति ।

(क) त्रीणि

(ख) षट्

(ग) पञ्च

(घ) सहस्राणि

(2) निरुक्तं भवति ।

(क) मुखम्

(ख) नासिका

(ग) श्रोत्रम्

(घ) शिरः

(3) वेदानां सामवेदोऽस्मीति केन कीर्तितम् ।

(क) अर्जुनेन

(ख) भीमेन

(ग) श्रीकृष्णेन

(घ) भीष्मेण

(4) गिरिशन्त इति अभिधानं भवति ।

(क) रुद्रस्य

(ख) इन्द्रस्य

(ग) वरुणस्य

(घ) हिरण्यगर्भस्य

(5) विवास इति पदस्यार्थो भवति ।

(क) परिचर

(ख) सञ्चर

(ग) उभयौ

(घ) एकोऽपि न

- (6) अहस्तासः भवन्ति ।
 (क) पर्वताः (ख) बाणाः
 (ग) अक्षाः (घ) वृक्षाः
- (7) मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च _____ वायुरजायत ।
 (क) उदराद् (ख) जठराद्
 (ग) हृदयाद् (घ) प्राणाद्
- (8) देवीसूक्तं दशममण्डलस्य कतमं सूक्तं भवति ।
 (क) 125 तमम् (ख) 130 तमम्
 (ग) 135 तमम् (घ) 140 तमम्
- (9) पूर्वपदस्थः कुमारशब्दः कस्मिन् समासे प्रकृतिस्वरत्वं प्राप्नोति ।
 (क) तत्पुरुषे (ख) अव्ययीभावे
 (ग) कर्मधारये (घ) बहुव्रीहौ
- (10) पितृप्रत्ययानां स्वरः कः भवति ।
 (क) अनुदात्तः (ख) उदात्तः
 (ग) स्वरितः (घ) अतिनीचोऽनुदात्तः

[B] दशानां यथानिर्देशम् उत्तराणि लघूनि लिखत ।

2×10=20

- (1) व्याकरणशब्दस्य व्युत्पत्तिं लिखत ।
- (2) अर्थववेदस्य कति उपनिषदः प्राप्यन्ते ?
- (3) का नाम शिक्षा ? सामवेदस्य प्रसिद्धशिक्षाग्रन्थस्य नाम लिखत ।
- (4) कति प्रस्थानानि ? कानि च तानि ?
- (5) पुरुषसूक्तस्य कः ऋषिः ? किं च छन्दः ?
- (6) निपाता आद्युदात्ता इति कीदृशं सूत्रम् ? कश्च स्वरोऽनेन विधीयते ?
- (7) सुगन्धितेजनाः इत्यत्र स्वरसाधनं कथं भवति ? किं सूत्रम् ?
- (8) सूत्रं कतिविधम् ? कानि च तानि ?
- (9) एकादेश उदात्तेनोदात्तः इति सूत्रस्यार्थम् उदाहरणं च लिखत ।
- (10) गतिरनन्तर इति सूत्रस्य कोऽर्थः ? किञ्चोदाहरणम् ?

[C] दश अनतिदीर्घोत्तरैः समाधत्त ।

4×10=40

- (1) पाणिनीयशिक्षामाश्रित्य टीकां लिखत ।
- (2) मुखं व्याकरणं स्मृतम् इत्यस्य तात्पर्यं विवृणुत ।
- (3) तैत्तिरीयसंहितामाश्रित्य टीकां लिखत ।
- (4) सहस्रशीर्षा इति पदेन कस्य परामर्शः इति मन्त्रद्वारेण समुल्लिखत ।
- (5) सरमापणिसूक्तस्य संवादसूक्तत्वं प्रतिपादयत ।
- (6) नमस्ते रुद्र मन्यवे इति मन्त्रं व्याख्यात ।
- (7) सन्नतरस्वरविधायकं सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम् ।
- (8) उपसर्गस्वरविधायकं सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम् ।
- (9) संज्ञायामुपमानम् इति सूत्रस्य तात्पर्यं लिखत ।
- (10) क॒त॒र॒क॒ठः, क॒त॒र॒क॒ठः इत्यनयोः स्वरविन्यासः कथमेवं भवति ?

[D] पञ्च दीर्घोत्तरैः समाधेयाः ।

6×5=30

- (1) वैदिकयागसम्पादने केषां वेदाङ्गानामुपयोगो वर्तते इति समासेन लिखत ।
- (2) उपत्वाग्रे दिवेदिवे इत्यस्य मन्त्रस्य पदपाठं स्वरसाधनं च कुरुत ।
- (3) शिवशङ्कल्पसूक्तानुसारं मनसः स्वरूपं विशद्यताम् । अथवा शिवशङ्कल्पसूक्तस्य अन्तर्निहितं तात्पर्यं लिख्यताम् ।
- (4) देवताद्वन्द्वे च इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।
- (5) समासस्वरविधायकं सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

